

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/194800,Komunikat-prasowy-w-sprawie-nowej-siedziby-Oddzialu-IPN-w-Krakowie.html>
18.05.2024, 21:09

Komunikat prasowy w sprawie nowej siedziby Oddziału IPN w Krakowie

Data publikacji 06.12.2023

W związku z informacjami, które pojawiły się w mediach, dotyczącymi przyszłej siedziby Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie, przedstawiamy nasze stanowisko w tej sprawie.

6 grudnia 2023

Oddział IPN w Krakowie jest największym z jedenastu oddziałów Instytutu i jedynym, który wciąż nie ma własnej siedziby. Obecnie oddział funkcjonuje pod trzema adresami, w czterech siedzibach, w dwóch miastach – w Krakowie i Wieliczce. Administracja i Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu funkcjonują przy ul. Reformackiej 3 w Krakowie, Oddziałowe Archiwum – przy pl. Skulimowskiego 1 w Wieliczce, Oddziałowe Biuro Lustracyjne przy ul. Dunajewskiego w Krakowie, a pozostałe pioniki merytoryczne (badawczy, edukacyjny, upamiętniania oraz poszukiwań) w innym lokalu przy ul. Dunajewskiego 8.

Od ponad 20 lat kierownictwo Oddziału IPN w Krakowie dąży do połączenia całej instytucji w jednej lokalizacji. Jest to uzasadnione merytorycznie, funkcjonalnie i finansowo. Obniży wydatki związane z działalnością oddziału, generowane dotąd przez konieczność wynajmowania lokali na zasadach komercyjnych oraz koszty transportu i bieżącej komunikacji między



Wizualizacja nowej siedziby Oddziału IPN w Krakowie



Wizualizacja nowej siedziby Oddziału IPN w Krakowie

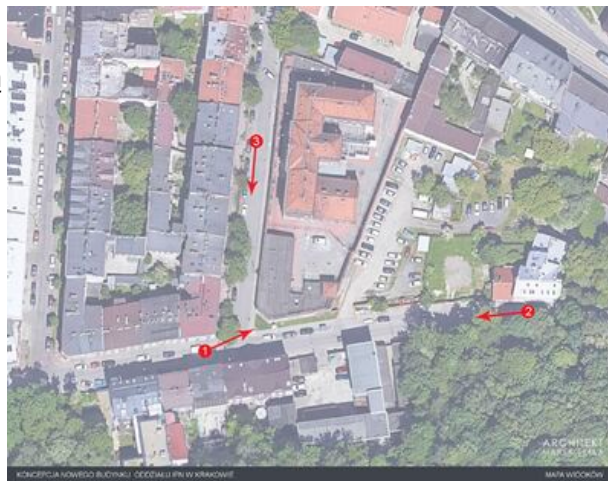


Wizualizacja nowej siedziby Oddziału IPN w Krakowie

Krakowem i Wieliczką. Ułatwi także wszystkim zainteresowanym kontakt z naszą instytucją, zwłaszcza osobom korzystającym z archiwum.

Archiwum - serce Instytutu Pamięci Narodowej

Archiwum, mieszczące się od 2002 r. w Pałacu Konopków w Wieliczce, jest sercem Instytutu. To tu gromadzone są, zabezpieczane i opracowywane dokumenty, wytworzone przez komunistyczne organy bezpieczeństwa państwa, a także inne dokumenty dotyczące zbrodni reżimów totalitarnych z lat 1917-1990 oraz losów narodu polskiego w latach 1939-1990. Kluczowym zadaniem Archiwum IPN jest udostępnianie zgromadzonych dokumentów i publikowanie powszechnie dostępnego w internecie inwentarza archiwalnego.



Plan terenu

Nasz zasób archiwalny mierzy 6240 metrów bieżących (ponad 6,2 km). Oprócz archiwaliów, które przekazują nam instytucje zobligowane do tego ustawowo, w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci od 2017 r. przyjmujemy także kolekcje od darczyńców prywatnych (obecnie ponad 600 kolekcji). Warto podkreślić, że aż 10 proc. darów przekazywanych do IPN trafia do oddziałowego archiwum w Krakowie, co jest dowodem zaufania jakim się cieszymy wśród darczyńców.

Wszystkie zgromadzone przez IPN archiwalia stanowią część narodowego zasobu archiwalnego, a więc z mocy prawa podlegają wieczystej ochronie i przechowywaniu, nawet gdyby wszystkie zostały utrwalone w formie cyfrowej. Magazyny archiwalne w naszej aktualnej siedzibie w Wieliczce zostały już wypełnione. Oddziałowe Archiwum IPN w Krakowie szacuje swoje potrzeby na około 8,5 km dokumentów, zatem obecnie brakuje magazynów mogących pomieścić około 3 km akt.

Historia inwestycji w Podgórzu

Budowa nowego gmachu przy ul. Rękawka 41 w Krakowie znajduje się na wstępnym etapie. Instytut posiada opracowany program funkcjonalno-użytkowy, który stanowi opis przedmiotu zamówienia w postępowaniu publicznym realizowanym w trybie przetargu nieograniczonym na: wykonanie w trybie zaprojektuj i wybuduj zadania inwestycyjnego pn. „Budowa nowego budynku Oddziału IPN w Krakowie”.

Potrzeba postawienia nowego budynku wynika z faktu, że obecnie oddziałowe Archiwum

IPN w Krakowie ma siedzibę w zaadaptowanym na ten cel, na początku lat dwutysięcznych Pałacu Konopków w Wieliczce. Brak możliwości pełnego dostosowania tego budynku do potrzeb biurowo-archiwalnych, jego znaczne wyeksploatowanie i co najważniejsze duże oddalenie od siedziby IPN w Krakowie powoduje poważne utrudnienia w funkcjonowaniu oddziału. Ponadto oddział nie dysponuje własną bazą konferencyjno-wystawienniczą, w której mógłby na stałe prowadzić działalność edukacyjną.

Wszystkie te problemy zostaną rozwiązane po wybudowaniu nowego obiektu. Inwestycja zapewni właściwe warunki obsługi interesantów oraz warunki pracy, magazynowania i przechowywania dokumentacji archiwalnej, a także udostępniania archiwaliów. Da nam możliwość pełnej realizacji zadań statutowych w tym edukacyjnych oraz popularyzacji wyników badań historycznych, krzewienia pamięci historycznej, jak również pokazania działań i osiągnięć naukowych Instytutu w częściach wystawienniczych projektowanego obiektu.

Wszystkie te funkcje, z uwagi na ograniczoną powierzchnię aktualnie modernizowanego budynku Aresztu Śledczego, jak również ograniczenia konstrukcyjne i architektoniczne, nie mogą być realizowane w remontowanym obiekcie. Dlatego też od samego początku programowania inwestycji zakładano adaptację istniejącego i budowę nowego budynku. Etapowanie tych prac zostało wymuszone prowadzonymi w tym czasie zmianami miejscowego planu zagospodarowania, a w szczególności aktualizacją przeznaczenia terenu planowanej inwestycji z funkcji mieszkaniowo-usługowej na usługową.

Instytut realizuje inwestycję w oparciu o zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przyjętego uchwałą Rady Miasta Krakowa z 7 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Zabłocie zachód. Plan ten podlegał konsultacjom społecznym w ramach procedury wyłożenia do publicznego wglądu i rozpatrywania uwag.

Nasze przedsięwzięcie nie jest zaliczane do inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tym samym nie wymaga konsultacji społecznych. W zakresie spójności z układem architektonicznym i urbanistycznym inwestycja była konsultowana z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Autor programu funkcjonalno-użytkowego przeprowadził niezbędne analizy i wykluczył oddziaływania budynku na działki sąsiednie, w szczególności zacienienia, przesłaniania, nasłonecznienia itp.

Na uwagę zasługuje fakt, że budynek w dużej mierze ma powstać w miejsce rozebranego budynku administracyjnego Aresztu Śledczego. Będzie pełnił funkcje publiczne, w tym edukacyjne. Dzięki temu okoliczni mieszkańcy pozbyli się uciążliwego sąsiedztwa aresztu, którego miejsce zajmie piękny, odrestaurowany, zabytkowy budynek oraz powiązany z nim nowoczesny obiekt kultury i edukacji.

Nowy budynek w całości ma być finansowany ze środków budżetu państwa. Na ten cel IPN zaplanował w materiałach do ustawy budżetowej na rok 2024 kwotę ponad 10 mln zł,

natomiast pozostała kwota została ujęta w planach na lata następne, do roku 2027.

Jednocześnie otworzyła się droga do dalszych działań. Uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zakończono w marcu 2023 r. To z kolei umożliwiło zamknięcie w czerwcu programu funkcjonalno-użytkowego nowego budynku, przygotowanie dokumentacji i uruchomienie procedury przetargowej, ogłoszonej 4 października 2023 r.

Jeśli w ciągu najbliższych lat nasza inwestycja zostanie w całości zrealizowana, Oddział IPN w Krakowie zwolni wynajmowane dotąd powierzchnie i lokale. Ponadto żadna z przewidzianych funkcji nie będzie powielana w obu budynkach. W remontowanym areszcie przestrzenie edukacyjne, konferencyjne i wystawiennicze mają charakter wyłącznie tymczasowy. Zaprojektowano je na małej powierzchni na strychu i w przyziemiu. Po powstaniu nowego budynku pomieszczenia te zostaną zagospodarowane na inne potrzeby.

Nie ma żadnego niebezpieczeństwa, że zmieni się właściciel terenu. Wręcz przeciwnie, okoliczni mieszkańcy i wszyscy krakowianie mogą mieć pewność, że kwartał pomiędzy ulicami Czarnieckiego i Rękawka oraz nieruchomości, które się tam znajdują lub powstaną w przyszłości, pozostaną własnością Skarbu Państwa. Tak było, jest i będzie. Niezależnie od tego czy IPN nadal będzie się opiekował tym miejscem, czy będzie to robiła inna instytucja, jeśli takie zapadną decyzje. Każda złotówka wydana z budżetu państwa jest inwestycją w podniesienie szeroko pojętej wartości tego zakątka Krakowa.

Korzystne zmiany w Podgórzu

Opieka IPN nad terenem położonym u zbiegu ulic Czarnieckiego i Rękawka zmienia na korzyść zaniedbany i nieatrakcyjny dotychczas obszar w Podgórzu. Widać to już teraz. W przyszłości powstanie tutaj przestrzeń edukacyjna, naukowa, archiwalna, wystawiennicza oraz miejsce związane z szeroko pojętą działalnością kulturalną. Wybrana została taka bryła budynku, która najlepiej wkomponowuje się w przestrzeń i stanowi przykład współczesnych trendów w architekturze obiektów publicznych.

Dawny blask odzyskuje jeden z najważniejszych gmachów – świadek historii z czasów świetności Podgórza. Przywracamy zarówno pierwotny kształt zewnętrznej elewacji, jak i wykończenia wewnątrz, zniszczone w ciągu dekad użytkowania do celów penitencjarnych. Nowy budynek sprawi z kolei, że ten zakątek Podgórza stanie się lepiej zagospodarowany i atrakcyjniejszy, również wizualnie. Otworzymy dla okolicznych mieszkańców przestrzeń, która pozostawała dotąd skryta za kilkumetrowym murem z drutem kolczastym.

Planowana inwestycja nie wkracza na tereny zielone, lecz uzupełnia kwartał zabudowy między ulicami Rękawka i Czarnieckiego. Jest tak zaprojektowana, że nie przytłacza otoczenia (obniżenie wysokości gmachu). Nowoczesny projekt doskonale komponuje się z dotychczasową zabudową, zresztą łączenie zabytkowej architektury z nowoczesną daje znakomite efekty w wielu miastach Europy.

Nowa inwestycja jest w pełni transparentna i zgodna z wymogami Prawa Zamówień

Publicznych.

PLIKI DO POBRANIA

[Nowa siedziba Oddziału IPN w Krakowie. Prezentacja \(pdf, 8.22 MB\) 07.12.2023 06:49](#)